
Vysoké školy chystají vzpouru

Vysoké školy chystají vzpouru

LIDOVÉ NOVINY

18.1.2012 Lidové noviny, Strana 1, Titulní strana, BARBORA ŘÍHOVÁ

Rektor Univerzity Karlovy jde tvrdě proti Dobešovi * Akademici vyzývají studenty k protestům

PRAHA Je to dosud nejrazantnější apel univerzit směrem k vládě, aby neschválila vysokoškolskou reformu v aktuálním znění.

„Školné v této podobě pomáhá jen bankám, a to na úkor vysokých škol a za finanční pomoci studentů. Vláda udělá nejlépe, pokud zákon neschválí,“ tvrdí v rozhovoru pro LN rektor Univerzity Karlovy Václav Hampl. Do boje proti záměru ministra školství Josefa Dobeše (VV) plánuje největší česká univerzita zahrnout i studenty. Na zítřek rektor svolal shromáždění, na nějž zástupci akademické obce zvou všechny řadové studenty. Tedy až 50 tisíc lidí.

„Ocenil bych, kdybyste se vzdali volného času a zúčastnili se shromáždění i během probíhajícího zkouškového období. Závažnost situace si tuto oběť naléhavě žádá,“ apeluje například v pozvánce studentům Právnické fakulty UK místopředseda jejího akademického senátu Adam Felix.

Posledním bodem akce má být přijetí rezoluce. Tedy konkrétních kroků, jak chce univerzita protestovat proti změnám. Podle Hampla je to odpověď na chování Dobešova úřadu a politiků. „To, jak opakovaně vracejí do hry odborně odmítnuté návrhy, mi připomíná doby mládí, kdy byly školy pod politickou kontrolou,“ tvrdí s tím, že politici mají zájem opět řídit vysoké školy. Proti reformě se už zkraje ledna vyslovilo 21 akademických senátů veřejných vysokých škol. Vyzvaly přitom i k možným stávkám a protestním akcím. Ze včerejší sondy LN vyplynulo, že nejradikálnější se ke změně legislativy staví akademická obce právě v metropoli. Zbylé univerzity spíše vyčkávají. „Nesouhlasíme s postupem a špatnou komunikací ministerstva. Čekáme na definitivní verzi návrhu,“ popsal Adam Soustružník, šéf stavovské unie studentů Ostravské univerzity. Pokud by se v Praze stávkovalo, má Soustružník jasno. „To bychom samozřejmě dorazili také,“ říká.

Ministerstvo školství nicméně trvá na tom, že nehodlá nátlaku univerzit ustupovat. „Věcný záměr byl při přípravě konzultován. Nelze však vyhovět všem požadavkům,“ brání se resort.

Pro plánovanou změnu však Dobešův úřad podle všeho nemá jistou ani koaliční podporu. „Převažuje názor, že návrhy nejsou dobře připraveny,“ připouští šéfka školského výboru Anna Putnová (TOP 09). A podobně vyznívá i hlas z ODS. „Mám s tím problém. Návrhy nebyly dostatečně projednány s vysokými školami, u finanční podpory zase některé věci vypadly úplně,“ tvrdí expert ODS na školství Walter Bartoš.

Vysokým školám vadí na návrhu i to, že s nimi ministr i přes sliby konečné znění řádně neprojednal. „Snažili jsme se s resortem diskutovat. Teď je potřeba ale už spíše hledat jiné formy, jak nesouhlas veřejně vyjádřit,“ říká šéf Studentské komory Rady vysokých škol Miroslav Jašurek.

Konkrétní podoba protestů je podle něj ještě nejasná. „Na školách budou určitě probíhat akce informačního charakteru, kde se bude vysvětlovat, co se děje. Záleží na tom, jak se k tomu postaví vláda, v reakci na to by mohly probíhat i veřejné akce,“ předesílá Jašurek.

Šéfka školského výboru: Školné příští rok? Nereálné Dobešův úřad pracuje na dvou návrzích zákonů: o vysokých školách, který zavádí kontroverzní školné, a o finanční pomoci studentům, v němž se řeší systém půjček a stipendií.

Oba věcné záměry zákonů leží od začátku ledna na vládě. Pokud je Nečasův kabinet schválí, začne resort pracovat na paragrafovém znění.

Mezi nejvíce kritizovanými body reformy figuruje třeba slib, že pokud si student na školné peníze půjčí, splácet začne až ve chvíli, kdy dosáhne na průměrnou mzdu (zhruba 25 tisíc Kč).

V návrhu se ale objevil jiný ukazatel, od kdy se má začít platit, a to při dosažení dvojnásobku minimální mzdy (zhruba 16 tisíc Kč). Navíc z návrhu úplně vypadl systém grantů, který měl studentům pomoci s finanční zátěží.

Rozpaky z aktuální podoby reformy panují i u zbylých koaličních stran vlády. Například v TOP 09 převažuje názor, že by prozatím stačila pouze novela stávajícího vysokoškolského zákona.

„Nejdříve by se měla zavést reforma, mimo jiné rozdělit školy na profesní bakalářské, magisterské a výzkumné. Pak by se měla teprve zavést finanční pomoc studentům, tedy stipendia a granty, a až na závěr školné,“ popisuje Anna Putnová, šéfka školského sněmovního výboru. To, že by se školné začalo platit už od akademického roku 2013/14, což stojí v koaliční smlouvě, je podle Putnové nereálné.

Hampel: Školné je výhodné jen pro banky
Rektor Univerzity Karlovy Václav Hampl pojmenoval hlavní výhradu rektorů proti školnému, jak je navrhuje ministr Dobeš: „Je to způsob, jakým stát vlastně pomůže bankám na úkor vysokých škol za finanční pomoci studentů.“